

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke dežele za vse leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrta leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrta leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponji, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K; za četrta leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuge dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za ozanila plačuje se od peterostopne peti-vrste po 12 h, če se ozanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ozanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo ujedino vabimo novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponovite, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

SLOVENSKI NAROD“
velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . K 22 — | Četrta leta . . . K 5 · 50
Poi leta . . . 11 — | En mesec . . . 1 · 90

Pošiljanje na dom se računa za vse leto 2 K.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . K 25 — | Četrta leta . . . K 6 · 50

Poi leta . . . 13 — | En mesec . . . 2 · 30

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hkrati se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnini brez ozira vsakemu, kdor ne vpošilje iste ob pravem času.

Upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

Narodni ponos.

Zavest in ponos, da smo sinovi svojega naroda, sta prirojeni lastnosti, ki pa sta pri vsakem narodu različno razviti, ker sta odvisni od njegove mogočnosti, državne uprave, politične svobode. Zatoj opažamo največ narodnega ponosa pri bogatih Nemcih in Anglezih, Madjarih, Čehih itd. Pri malih, odvisnih, ubozih narodih, kakor smo mi Slovenci, najdeš pač nekoliko narodne zavesti, pa zelo malo narodnega ponosa. Umevno je, da narod, ki je do zadnjih časov bil vkovani v spone, ki mu jih je vkoval mogočni sosed, narod, ki ni imel nobenih političnih pravic, ki je bil vzgojen le v tujem duhu, ni mogel imeti narodnega ponosa, ampak le čut sužnja — tlačana. Ko se mu je v zadnjem času dovolilo nekoliko političnih pravic in enakopravnosti pri uradih in v šoli, se je pač obrnilo nekoliko na boljše, vendar pa se tista odločnost, s katere smo vsak človek, vsak narod zahtevati svojih pravic, ni še zadostno okreplila, ker smo v svoji ser-

vilnosti premehki, prekrotki, prepustljivi. Te naše slabosti so bile krije, da vkljub temu, da se nam je priznalo nekaj pravice, istih nismo hoteli in znali vporabljati. In tako nas tuječe še vedno izrablja in izkoristi. Mesto, da bi pri vseh uradih, vseh šolah, pri vseh trgovcih in obrtnikih zahtevali enakopravnosti in spoštovanja naše narodnosti, našega jezika, kaj radi dopuščamo, da se povsod šopiri nemščina. Če te nemški trgovci ali obrnik vpraša v nemškem jeziku po tvoji želji, takoj se udaš in govorиш in odgovarjaš nemško. Tako delamo moški, še bolj pa ženske. Ta naša popustljivost je tudi kriva, da je nastala med nami neka nemška in nemškarska klika, ki se je zavezala, da ne izpregovori konsekventno, ali kakor sami pravijo, principijelno z nobenim Slovencem, ki zna nemško, nobene slovenske besede. In to se godi res na tako konsekventen način, da si ne moremo druzega misliti, kakor da so si ti gospodje med seboj obljudili, da bodo na ta način prezirali in zaničevali naš jezik. Mi pa, uboge ponižne slovenske pare, udajamo se z malo izjemami temu pritisku. Če pride kak pravi ali nepravi Nemec v slovensko družbo, govoriti takoj cela družba njemu na ljubo nemški, že si pa upaš v nemški družbi, ki je zmožna slovenskega jezika, izpregovoriti slovensko besedo, ne morejo umeti, da si tako nevljuden, da si kaj tacega upaš. Pozdravi takega zagrizenca s slovenski pozdravom, pa ti ne bo dal odgovora.

Te razmere so se zanesle tudi v urade in čeprav dobro vedo ti oblastni gospodje, da imamo pravico zahtevati slovenskega govora in zasiševanja, vendar nam pošiljajo nemška vabilia in nas nemški ogovarjajo, in mi se udamo in govorimo tudi konsekventno nemški zaradi vladnosti, zaradi ljubega miru in družbenih ozirov in da pokažemo, kako dobro znamo nemško. Ako dobi naš župan na deželi od sodnije ali okr.

tako strašno težko komu kaj verjeti. Ta svatovaclavska posojilnica n. pr. Kaj so vse obljubovali; zvezde z nebes bi bili obljubili, če bi bil kdo hotel. Ali od vseh obljub je borno malo ostalo. Spočetka so nekateri ljudje s čisto vestjo, — ali pa tudi, da jo malo očistijo od neprijetnih madežev, — še sezali v žepu in šteli denarce za sanacijo, danes pa ne da že nihče ničesar več. Kaj bi tudi dajali. Misliš se je, da bodo tisti, katerim bi moral največ biti na tem, da cela afera prav preveč ne zasmrdi, iz kristjanske ljubezni in iz zdrave človeške pameti kupili nekaj blaga, s katerim bi se ta gnoj vsaj kolikor toliko prikril in pokril. No, da misli se marsikaj! Ali vsi so se motili, ki so to mislili. Vsaj je znana tista zlata resnica: Die Grossen lässt man durch, die Kleinen bleiben hängen. In pri tej aferi se je ta zlata resnica variirala neštetokrat. Mali so plačali, kar se je dalo, veliki so pokazali figo v žepu. Veliki so rešili, kar se je rešiti dalo, mali bodo zato večina sami snedli tisto, kar si niso sami skuhal. Velike se je enkrat uljudno vprašalo, če kaj dajo in ko so odkimali, se kriči na

glavarstva nemški dopis, odgovori v nemškem jeziku, če ga je le zmožen; če pa dela rekurz, ga prav gotovo naredi v nemškem jeziku. Navedli bi lahko več primer, izgledov in slučajev tudi iz drugih krogov, in vse to se godi zaradi ljubih ozirov, iz uljudnosti in ad captandum benevolentiam, ker vsakdo ve, če zahteva od teh mogočnejšev slovenskega uradovanja, da zrastejo kakor puran, ki mu pokažeš rudeč robec, potem pa pričakuj pravičnega odloka ali milostne sodbe. Če se drzneš dokazati, da imaš pravico zahtevati slovenskega uradovanja, privlečejo vsakokajke stare postave na dan, da bi dokazali svoje opravičeno postopanje in če tudi to ovrašeš, tedaj se pa izgovarjajo, da le niso dovolj zmožni, da bi zamogli govoriti z omikanim Slovencem, ampak le samo s kmetom in konec vsega je, da si ti neuljuden in neznosen človek, ki ne spadaš v boljšo družbo in še nekateri Slovenci ne morejo umeti, da si tak — sitnež!

Tako se nam godi in tako delamo, potem se pa pritožujemo, da ginem, da izumiram. Če bomo tako postopali, se nam prav godi, ker družega ne zasluzimo. »Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti«, pravi Koseski. Priznavamo, da je bila dosedaj tej bojavljivosti veliko kriva naša ubožnost, odvisnost in vzgoja, vendar se nam sedaj, ko imamo postavno določene pravice, ni treba več klanjati tujcem. Če hočemo, da se nam bodo tudi dale obljubljene in zagotovljene pravice, da bomo dosegli enakopravnost in spoštovanje, krepite moramo med seboj narodno zavest in narodni ponos in brezobzirno zahtevati vse, kar nam gre. Zahtevati moramo spoštovanja in vporabe našega jezika pri trgovini in obrtu, v uradu in v družbi in glasno povedati tujcu, da smo tukaj mi doma, da je tukaj naša zemlja in da smo tukaj mi gospodarji in da nas mora respektirati in dalo se nam bo, kar je našega. Če

proučavamo naravoslovje in zgodovino, pridemo do zaključka, da smo si vsi ljudje telesno in duševno enaki in da ima vsak narod v zgodovini odmerjeno svojo pot, pot od zibelji do viška omike in tudi do — propada. Smešno je torej, kdor misli, da bi velikemu »Herrenvolku« majhni ubogi »minderwerthig« slovenski narod napravil kaj škode. On ne bo oviral njegovega razvitka, še manj pa pospešil njegovega propada. To bo prišlo samo ob sebi. Zatorej: Lieb Vaterland, magst ruhig sein! in prav nič ni treba twojim sinovom metati naših sinov iz gostiln in kavarn, s surovostjo nas ne bož podjarmila. Nasprotno pa vidimo, da se je naš mal narodč vkljub vednemu pritisku in navalu stoletja in stoletja obdržal in je še vedno čil in zdrav in produktiven, da se ga nobenemu njegovemu sinu ni treba sramovati. Pokažimo torej s tem, da smo ponosni sinovi svojega, četudi malega naroda, da smo tudi vredni enacih pravic in če tudi »malo nas je, a smo ljudi«, ki ljubimo in tudi smemo ljubiti svoj jezik, svojo zemljo, ki z isto pravico lahko zahtevamo iste enakopravnosti, kakor vsak narod. Le z odločnim ponosnim nastopom bodo dosegli svoje pravo in jenjala bo tista neprimerna tujčeva prepotenza in nastopilo bo medsebojno spoštovanje, ki gre vsakemu človeku, vsakemu narodu!

Irci in Angleži.

Irci na Angleškem imajo približno isti neznosni položaj kakor Poljaki na Nemškem ali slovanske manjšine v avstrijskih kronovinah. Sovraštvo Angležev proti Ircom je toliko, da odrekajo lepi Irski vse politične in socialne pravice. Med angleškimi državniki in diplomati ga ni moža, ki bi se zavzel za teptane Irci. Le eden mož je živel, ki je imel pravčno srečo tudi za Irci. To je bil veliki državnik in politik Gladstone. Njegovo pravicoljubje je bilo toliko, da je vkljub vsestranskemu na-

sprovanju vseh angleških krogov in vlade predložil leta 1886 angleški zbornici dva zakonska načrta v prilog Ircev, takozvano homorule, ki je do ločevala ustanovitev irskega parlamenta v Dublimu z lastnim parlamentom. Njegov predlog je sicer propadel, a že zaradi dobre volje živi Gladstonevo ime v hvaležnem spominu pri vsakem Irca.

Sedanji angleški kralj Edvard je zopet oživel irsko vprašanje. V svojem zadnjem prestolnem govoru je napovedal poseben irski deželní zakon (Landbill.) S tem zakonom se sicer še ne rešijo politična vprašanja Ircev, pač pa se hoče urediti gospodarska vprašanja. Dosedaj imajo večino rodovitne irske zemlje graščaki, ki so po rojstvu ali vsaj po mišljenu Angleži. Irci so na svojih rodnih tleh po večini le najemniki. Z imenovanim načrtom pa se namrava graščakom odkupiti zemlja ter dati irskim najemnikom. V ta namen bo treba do 100 mil. funtov šterl. Država bo prispevala prva tri leta po 5 milijonov, ostale svote pa dobe Irci iz državnih bank proti 2½% in amortizaciji v 68½ leta, tako da bodo po preteklu te dobe najemniki edini lastniki zemlje.

Napačno pa bi bilo soditi, da je angleška vlada postala naenkrat tako miroljubna in naklonjena Ircom. Teh svojstev Angleži ne poznajo, povsod jih vodijo temveč realno-politični nagibi, tako tudi tukaj. Irci se zaradi neznotih razmer v domovini kar trumoma sele v Ameriko, doma pa kmetijstvo hudo peša. Ker pa je Angleška po večini le industrijalna dežela, navezana je glede kmetijskih pridelkov na Irsko, kar je posebno važno glede preskrbe vojaštva za slučaj vojne.

Pa še drugi vzrok je, ki je Angleško nakrat tako omehčal za Irce. V severni Ameriki živi že nad 18 milijonov Ircev, ki imajo v mestih odločilno večino ter opravljajo najpovplivnejša uradniška mesta. Vsled tega imajo tudi v senatih do 75% večine. In irska stranka se tukaj uspešno maščuje za vse krvice, ki jih dela Angleška nji-

LISTEK.

Praška pisma.

Pa še ni bilo kmalu tako lepe pomlad. Že štirinajst dni se razprostira nad Prago čisto, modro nebo in toplo je, da bi človek skoro ne verjel, da smo še v marcu. Sicer ljudje še zdaj temu krasnemu in zapeljivemu vremenu ne verujejo preveč. Niso navajeni tako zgodne pomladi in še predobro se spominjajo, kako je bilo lani, predlani in še prej. Konec aprila se cel dan ni električni tramvaj vozil, tako je snežilo in še v maju smo nosili zimnike... To je bilo prejšna leta ali letos najhujši Tomaži hodijo običajni, kakor v juliju. Po vseh mestnih parkih in vrtovih je polno ljudij, ki zabavljajo na mestni magistrat, da še ni dal postaviti klopij, kjer bi se utrujen človek odpohil. I kaj, gospodje ne verujejo, ne verujejo tež zgodni nebesni modrini in temu za sušec pač pretoplemu solncu in vsera tem mamljivom obljubam premenljive pomladi. Bog ve, kaj še pride!

In osobito tu v Pragi je letos

male v vseh tonih: Štetje, plačajte, pomagajte si sami! — Iz početka so časopisi psovali na visoke protektorje, visoko duhovščino, bogate samostane in vso klerikalno stranko, ki je deležna tega žalostnega poloma, — zdaj pa so se že skoro naveličali goniti vedno ene in iste litanijske in samo konstatirajo, da je žalostno, žalostno in da konkurs že trka... Vse lepe in optimistične upoškodki in bolj in bolj voda odnaša. Deficit raste od dneva do dneva, ne samo za tistih 1000 K na dan, v kolikor se višajo obresti, ampak tudi v računih in knjigah se najdejo še vedno razne pomote v škodo jetične posojilnice. Kar nakrat se je izvedelo, da je deficit za 600 000 K večji, kakor se je mislilo, ker niso bile nekatere stvari prav vknjižene. Človek se nehote spomni na naše konzume, kjer razni poslovodji še kmalu seštevati ne znajo... In hipotekarji dolžniki posojilnice stope tudi na slabih nogah, — se je konstatiralo zadnje dni, kakor se bo menda konstatiralo svoj čas tudi pri nas pri raznih naših blagoslovjenih agitacionih podjetjih. Hranilne knjižice svatovaclavske posojilnice se prodajajo

kar na debelo, še Bog, da jih kupujejo vsaj še za polovico; čez nekaj dni se še to ne bo dobilo. Sanačni odbor je kupil vsega skupaj knjižice za nominalno vrednost 2,880.000 K, seveda vse le za polovico ceno. Ali kaj je to? O Veliki noči bodo najbrž klenkali svatovaclavski posojilnici poslednjo pesem. Pomlad jo bo vzela...

Tako je, če se preveč veruje. Bolje manj, kakor preveč. Tistim, ki so imeli svoje groše in tisoče spravljene v »čeških« hranilnic, se je res v začetku malo preveč srčeve treslo in ne bilo bi se jim treba v strahu in trepetu, s praznim želodcem in neprespano glavo drenjati pred blagajnami, prišli bi bili bolj polahko in komodno brez škode na vrsto. Ali kaj, tak prazen strah človek že prej pozabi in preboli, kakor pa krvavo in le preveč gotovo resnico. Preko štirideset milijonov kron so ti srečni in zavidna vredni kapitalisti pobrali iz železnih blagajen »češkeh« hranilnic. In težko, da jim je žal. Denar vzamejo danes povsod radi v shrambo in še plačajo zato. In neumen bi bil vsak Čeh, ki bi pustil svoje denarje Nemcu, da se

masti pri lepem dobičku in še pljuje po čeških glavah. »Češki« posojilnici je bilo dokazano, da je samo eno desetino svojih vsakoletnih darov dala češkim društvom, ostalih devet desetin pa so dobili bolj ali manj goreči germanizatorčki. Taka je pravica dandanes. Štirideset milijonov, to ni mačkina mast! Živnostenska banka, največje trgovsko, denarno podjetje češko ima jedva nekaj malo več vlog in vse češke hranilnice na Češkem imajo tako nekaj, kakor desetkrat štirideset milijonov kron naloženega denarja. Tisti milioni torej, za katere so »čeških« hranilnic puščali, bodo pravim češkim denarnim zavodom prav dobro došli. Čehi imajo na Češkem samo hranilnic, večjih in manjših preko devetdeset —, razun posojilnic in bank.

Tako je, spomlad je tu! Vsi trdijo to, posebno šivilje in modistke so o tem osvedočene. Nobena dama bi ne zaostala rada s slamnikom in pomladno obleko. Sicer Pražkinje niso ravno elegantne in tistega šika, ki so Benečanke toliko ponosne nanj, tu ni. In normalen človek bi skor dejal, da je pri nas ob nedeljah pod Tivoli več baharije v oblekah, kakor

hovim bratom v domovini. Vse pogodbe, ki se tičejo Angleške, irska stranka dosledno odklanja. A Angleški je mnogo do prijateljskih vezij z Ameriko. Le zato hoče popraviti deloma krivice, ki jih je provzročala Irem nad 150 let.

Proti učiteljem.

Zadnje duhovne konference po vseh avstrijskih krovovinah so se bavile s šolo in učiteljstvom. Organ katoliškega duhovništva, »Correspondenzblatt« je prinesel v svoji zadnji številki na teh konferencah sklenjene želje glede »praktičnih« verskih vaj, posebno glede nedeljske službe božje. V sklepih se obžaluje, da nimajo duhovniki po obstoječih šolskih zakonih dovolj sredstev, da bi primorali učitelje sodelovati pri tem delu verske vzgoje. Zahteva se tak zakon, ki bo dal katehetu pravico, določiti, kako daleč naj sega nadzorovalna dolžnost učiteljeva. Šola se mora nadalje prisiliti, da dejansko deluje za boljši cerkveni obisk ter se kaznujejo renitentni starši. Popolna rešitev tega vprašanja — meni list — pa se bo šele doseglia, ko se učitelje primora, da bodo v nedeljah vodili korporativno učence na šoli. Kateheti pa si naj vse take opustitve zapisujejo ter jih naznajo na deželnem šolskem svetom. — Prisiljena reč ni nikjer dobra, najmanj pa še v verskih zadevah. Vendar pa je prav lahko mogoče, da bodo klerikalni dež. šolski sveti slušali duhovniška ovaduštva proti učiteljstvu. Smo še pač daleč od Francoske. Tam je ravnokar izdal ministrski predsednik Combes okrožnico na vse prefekte, v kateri jim ukazuje, da morajo paziti, da ne bodo učitelji izpostavljeni zasramovanju in sovraštvu klerikalnega prebivalstva. »Varstvo, do katerega ima pravico vsak državljan, pristaja v dvojni meri učiteljstvu, ki so slabo plačani, imajo v rokah težavno vzgojo mladine ter so še tarča sovraštu klerikalcev«, pravi doslovno okrožnica.

Politične vesti.

— Dunaj se ne bo razširil. V soboto se je vršila prva seja glede združitve podonavskih občin z mestom Dunajem. Ker pa zahteva dunajska občina za ta slučaj povrnila stroškov za poslovanje v prenešenem delokrogu ter nove bolnišnico, je vladni zastopnik izjavil, da se te zahteve pod nobenimi pogoji ne izpolnijo. Nato se je akcija za vselej razbila.

— Carinska in trgovinska pogodba. V ogrskem gospodarskem odboru se je v soboto začela razprava o carinski in trgovinski pogodbi z Avstrijo. Poslanci Kossuthove stranke so vsi odklanjali razprave, češ, naj se odgodi dotlej, da se odloči stvar v avstrijskem parlamentu. Szell je predloga toplo priporočal.

— Demonstracije v Zagrebu so dosegle, da se odstrani z državnega kolodvora samo madjarski napis. Med

pa tu ravno tisti čas na Ferdinandovi, na praškem korzu. Pražanke so to, kar pravi Nemec »feš«, svetovne mode pa ne delajo. Menda so prepraktične za to, čeravno jim ni odrekati idejalizma. Pa že malo več žrtvujejo za narod in domovino, kakor je pri nas, razunek nekaterih častnih izjem v navadi.

I, no, človek bi ne verjel, da se pride od spomladanskega vremena na falirane posojilnice, na hranilnicne miljone, na damskega modo, do naroda in domovine. Ali to je samo dokaz, da tudi feljtonisti misijo iz dalnjih krajev preko sto gora in sto voda v zvestobi in udanosti na domače kraje, ki zdaj zazeleno v prvem nežnem zelenju pomladnega solnca. Oh, naši domači kraji, kjer se bodo kmalu pripravljale velikonočne potice, rdeči piruhi in druge take dobre stvari! Oh —, sentimentalnost se prijema mojega srca in zato končam to zmedeno praško pismo v vsi naglici ali vendar ne brez dolžnega spoštovanja do mojih visoko cenjenih bralcev in čitalcev, katere naj Bog poživi!

X.

zaprtimi demonstranti je tudi vse- učiliščnik Tomšič, sin svetnika deželne vlade in književnika.

— Brambna predloga na Ogrskem. V soboto je sprejel zbornični predsednik grof Apponyi štiri velike deputacije 600 članov, ki so prišle z dežele protestirat proti brambni predlogi. Nove havbice so zgotovljene ter se baterije takoj postavijo, ko se odloči usoda brambne predloge na Ogrskem. Tudi novi brzostrelni topovi so gotovi.

— Ministrska kriza v Bolgariji je nastala, ker je Danev izjavil, da ne prevzame nadalje odgovornosti za to, da podpira bolgarska armada pod vodstvom Paprikova javno makedonsko gibanje ter se ne izvedejo vladne odredbe na meji. Danev je zahteval novega vojnega ministra, pred vsem polkovnika Lavova. Ker pa se je knez obotavljal, je Danev odstopil s celim kabinetom. Novo ministrstvo še ni sestavljen. Zasedanje sobranja se je podaljšalo do konca t m.

— Delavski punt. V livarni Zlato- ust v ruskom okraju Ufa so se delavci spuntali. Guverner je rekviriral vojaštvo, ki je na delavce streljalo ter ubilo 28 oseb, 50 pa jih ranilo.

— Rusija zoper Finsko. Vladni list naznana, da je odstavljenih 12 županov finskih mest. Dotični magistrati so se branili, priznati zakon o vojaški dolžnosti ter dovoliti rekrutacije.

— Reforme v Macedoniji. Edini srbski orožnik v Tetovu Kristo Jovanović, je bil te dni na službenem potu ustreljen. Ustrelil ga je 70 letni Mohamed paša, sin bivšega divizionarja. Morilcu se ni ničesar zgodilo, niti zaprli ga niso. Tako se »reformira«.

— Boj na Filipinu. Med ameriškimi strelec in vstaši je bila blizu Manile bitka. Vstašev je padlo 45, med njimi tudi general San Miguel. Amerikanici imajo samo tri mrtve.

Prošt Elbert in doktor Slanc.

Častiti gospod urendnik!

Objavili ste 18. t. m. spis, ki je črtal razmerje med našim knezoškofom, našim novomeškim prostom ter ljubljanskim mestnim zastopom. Žejmo se hudo razdražili našo višjo in nižjo duhovniško gospodo. »Slovenec od sobote tedna je bil poln gneva zaradi tega spisa.

Prav je, da ste tako storili. »Ljubi železo, kakor samega sebe in kuj svojega bližnjega, dokler je gorak«. Ali ta spis je dal g. dr. Elbertu priliko, da se je zopet zmuznil pod »Slovenčev« streho. Prej se je moral prati po cirkularu. — Glasovir našega duhovenstva pa je toliko razglašen, da se g. dr. Elbertu navaden spater peccavie ni zdel zadosten. G. dr. Elbert se je obrnil na tej žalostni poti direkto do mene, da mu s kakim daljšim odgovorom pomagam do popolnega, srčnega objema z njegovimi sobrati.

Rad bi to vsakemu storil, njemu tega ne morem storiti. Tega pa zaradi naslednjega ne: Za časa zadnjih državnozborskih volitev v V. kuriji s-m vprašala našega grobarja Tomaža Mrvarja in njegovega pomočnika J. Kozoglavja, ko sta bila že oddala svoji glasovnici, koga sta volila? Odgovorila sta mi, da tega ne vesta, ker so jima v prošnji zapisali kandidata. Rekel sem jima na to: »Menda sta volila Šusteršič! — Oslo! — Pozneje sem izvedel, da me toži dr. Šusteršič zaradi teh besed. Prosil sem omenjena grobarja, naj pridek k meni. Prišla sta. Vprašal sem ju pred pričami, kako sem govoril z njima na dan volitve. Potrdila sta tako, kakor navedeno. Vprašal sem ju, kako sta besedo »oslo« razumela. Odgovorila sta mi, da sem niju imenoval oslo, ker še vedela nista, koga sta volila. Dobro! Odpušča mi! Rada. Pisal sem potem dr. Šusteršiču vse to in mu pritrdir, da nisem v teh besedah imel v mislih njega. (Tega pisma nisem pisal iz bojazni pred kaznijo. Ne vem dežele, v kateri bi lajik imel katališko duhovništvo tako trdno v svojih rokah, kakor ima po mojem preprincanju dr. Šusteršič naše. Dr. Bleiweis se mora v grobu obrniti. Veselim se, da je stanovski tovariš ta lajik. — V agitaciji pada marsikatera žaljivka. Revez dobitjo par goldinarjev vsled tožb več in dr. Brejc je tudi kaj zaslužil. Torej to ne. Ampak resnica na dan in dr. Šusteršiča bom žalil, če bom to hotel, oko v oko.) Oba

grobarja sta mi povedala pri omenjeni priliki, da ju je g. prošt k sebi klical ter ju vprašal, kaj sem ž njima govoril na dan volitve ter da sta mu povedala, kaj. Izvedel sem tudi, da je bil pred tožbo dr. Brejc ali dr. Schweitzer, tedenja koncipienta dr. Šusteršiča, v prošnji dalj časa. Pri obravnavi o navedeni strašni tožbi je zastopal tožitelja dr. Brejc. Navedena dva grobarja sta izjavila pri obravnavi, da sta navedene besede drugače razumela.

Razumljivo je tedaj, da ne morem odgovarjati gosp. dr. Elbertu na pismo v »Slovenec« in naj se podpiše kot infiliran prošt ali kot župnik. Jaz do tistihm g. dr. Elbertu nič žalega nisem storil. Pomagal sem ga pozneje sicer pri volitvi mestne skupine vreči, to pa je bila moja dolžnost. Mislim, da sem pa gosp. dr. Elbertu v drugem bil, kjer sem mogel, dober farni otrok. Lahko bi pomagal g. dr. Elbertu iz zagate. Povedati bi sicer moral marsikaj mu neljubega, kakor, da ni g. dr. Elbert provzročil, kakor piše, našega vodovoda, da je res eden klerikalnih volilcev našega najstarejšega meščana, g. Hočavarja, ki je vsakemu rad kaj dobrega in nobenemu nič žalega storil, psoval s kamelo, ker je 94 let stari mož sključen hodil; povedal bi, da mi je dal ta mož nalog tožiti, da sem pa po nalogu istega pri obravnavi obtožencu odpustil žaljenje in plačilo stroškov, da sem obtožencu le povedati imel, da se mora imeti pred sivo glavo respekt. Povedati bi moral pri tej priliki, da jaz g. dr. Elbert nikdar nisem rekel, da naj ne nosi haveloka, ampak to, da naj ne hodi v tesnem talarju v vizite, da je tak talar z gumbami le za vitke, suhe duhovnike.

Ne zaspim s kako jezo. Obrnem se, pa sem dober. Ali Tomaž Mrvar in J. Kozoglav — to je druga!

Ne morem g. dr. Elbertu ustreči. Gosp. dr. Elbert dobro ve, kaj je storil. Povedati sem mu dal to. Reči moram, da vse stori, da bi poravnal z mano to stvar. Ali se ne da. Moj fant lovi včasih njegove predebele in spočite konje, ko uidejo, da sem mu kos šupe v najem, ali zastonj se obrača do mene, da mu pomagam pot zgraditi do popolne poravnave z njegovimi sobrati.

Prosim to objaviti.

Vaš

Slanc m./p.

Novo mesto, 23. marca 1903.

Davek na užitnino od vina, vinskega in sadnega mošta ter mesa.

(Dalje.)

Kadar so ti uveti (pogoji), in če se tudi ne pokaže nikaka spotika, o kateri bi po § 41 postave bilo kazenski postopek s popisom učina začeti, tedaj vpiše finančni napoved jemanja mesa sprejemajoči organ bistvene podatke iz pokane bolete o plačanem davku v oba primerka napovedne in pregledne pole, pristavi na zadnjo stran bolete z razločnim pisanjem, kdo in za katero vrsto in množino mesa (zaklane živine) je to boleto v dokaz plačanega davka uporabil, ter dela, ko bi bilo še kaj davka od mesa doplačati, glede njegove potirjave tako, kakor je gori rečeno.

S 7.

K § 35 postave.

Kdor za meso (zaklano živino,) ki se iz klavne kraja prinese v mesto za pobiranje potrošnine zaprto, hoče na podlagi §-a 35 postave doseči pravico do povračila davka od klanja, naj dovolitev te pravice pri ravnajočem finančnem oblastvu I. stopinje (finančnem okrajem ravnateljstvu, finančnem nadzorniku ali inspektorji, finančnem ravnateljstvu) z neštempljano vlogo zahteva ter v njej pove zaprto mesto, kamor hoče meso oddati.

To oblastvo, če ne brani dohodarsveno kazensko razsodilo (§ 43 postave,), ki bi prositelju to pravico jemalo, podeli mu dovoljenje, in da to na znanje organom, ki na klavnem kraju prigled in pobiro davka od mesa opravljajo, in tudi potrošninskim uradom zaprtega mesta.

Ti uradi naj za meso (zaklano živino,) ki se, — dokler dovoljenje velja, — v zaprto mesto prinese in onduka po tarifi zadavka, — ako se po vrsti in množini vjemlje z boleto o davku od klanja, na katero se pravica do povračila potrošnine opira, — na zadnji strani te bolete potrdijo, da je bil davek vnovič plačan ter pristavijo dočno številko plačilnega vpisnika ali registra.

Kadar je po glasu zaukaza na boleto o davku od klanja zapisanega (§ 2, št. 3) treba meso (zaklano živino) bodi z oznamenilom, bodi brez oznamenila dostaviti k določenemu človeku v zaprtem mestu, naj ta človek na zadnjo stran bolete o davku od klanja pristavi, kaj in kako je našel zastran dostavljenega mesa (zaklano živine).

§ 8.

K § 37 postave.

Določila v §-ov 4 in 5 pričajočega propisa dana o zvršitvi § 24, oziroma § 26 postave, veljajo tudi za davek po tarifi opravljen od male z veliko produženega zdržane prodaje špeha, naslovnega, okajenega in v razsol djanega mesa, konservnega mesa, salam ali drugih klobas (drugega mesenega blaga.)

Pri zapisovanju najdenja o prostih teh prodaji namenjenih mera se pa sesedno ustanoviti, če je res izpoljen v §. 6, št. 9 postave, postavljeni uvet (pogoji) populne ločitve založiš prodaj na debelo ali v veliko namenjenih od tistih prostorov, kjer se hranijo množine za malo kupčijo ali za domačo prodajevanje potrebno namenjene.

Napovedi djanj, kar se jih primeri pri ljudeh meseno blago — pod davkom po tarifi — na drobno (na malo) prodajočih, in ki so podvržena davku od mesa ali pa samo prigledu zastran tega davka, morajo v sebi imeti:

1. Ime napovedujočega obrtnika in kraj, kjer ta obrt ima;

2. namerjano djanje, n. pr. prenos v malo prodajalnico, donos v veliko prodajalnico, odnos iz nje v veliko itd.;

3. množino in vrsto predmeta temu djanju.

Finančni organ, pri katerem se napoved po propisu vpolovi, dela z njim, kakor je v 2. odstavku §-a 6 pričajočega propisa zaukazano.

S 9.

K § 38 postave.

Davku podvrženo vratilno oddajo mesa zunaj slučajev, v katerih gre za obrtnika plačljivega davek od mesa, treba napovedovati pri tistem finančnem organu (uradu), kateri davek od mesa pobira ondi, kjer se ima prodano meso izročiti.

Napoved mora obsegati ime in stanovnišče prodajevanje in pa vrsto in množino mesa (zaklane živine.)

Kadar ima napovedana vratilna oddaja mesa podpadati samo davku po razliki dveh tarifnih razredov za to, ker je od njega bil že plačan davek po nižjem tarifnem razredu, nego velja za tist kraj, kjer se meso izroči, tedaj mora prodavec mesa izkazati, da je davek po tem nižjem tarifnem razredu res že plačan. Glede tega izkaza veljajo dotična določila dana v § 6 pričajočega propisa.

(Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 30. marca.

— Dr. Hinko Šuklje †. Iz

Zadra nam je došla pretresujoča vest, da je ondi včeraj popoludne preminul v svoji najlepši moški dobi dr. Hinko Šuklje iz Celja. Širši slovenski javnosti je postal dr. Šuklje poznat že v svojih dijaških letih, ki je bil grški »Triglav« v njega zlati dobi med voditelji. Sekundarij ga vidimo v Ljubljani, kjer si je mladi doktor s svojim ljubeznivim vedenjem, s svojo temperamentno živahnostjo na mah pridobil splošne simpatije. Marljivega narodnega delavca so narodna ljubljanska društva prizvela v svoje odbore, zlasti pa je zasluzil najlepšo hvalo kakor ustanovitelj in voditelj damskemu tamburaškemu zboru ljubljanske čitalnice. Le neradi so ga Ljubljanci pustili v Celje, kamor se je bil po potresu preselil kakor praktični zdravnik. In tam je postal v teh malih letih prvak med pravik v najboljšem pomenu besede. Zdravnik je veljal kot najizbornejši med svojimi kolegi po južnem Štajerskem. Celjski Nemci so to priznali, ki so silno neradi pristopajoči prag celjskega »Narodnega doma« pogostoma zahajali »zum windischen Doktor«. In v narodno-političnem oziru je bilo to dejstvo največjega pomena! Neumorno je deloval skoro pri vseh narodnih društvih celjskih. Bil je več let predsednik celjskemu pevskemu društvu, ves čas tajnik, oziroma odbornik narodni čitalnici celjski, predsednik celjski narodni godbi itd. Ravnateljstvo južnoštajerske hranilnice ga je zvalo svojim članom. S smrto dra. Šukl

litija oblast državljanske pravice. Katoliški pop sme uganjati kar hoče, zanj ni postave in naj stori karkoli — nasprotno pa se vse pregača in zatira, vse, kar ni klerikalno, in če drugače ne gre, se krše tudi državljanske pravice, samo da je klerikalstvo zadovoljno. No, Kocvci se bodo že znali braniti in prepričani smo, da posvetijo dr. Gšttenhoferju take, kakor zaslubi.

— „Revizor“ Pelc pogorel. V času, ko je bil »revizor« Sečnikar še »začasno interniran« v Mariboru, pripetila se je marnberškemu občinskemu redarju pomota. Ko mu je namreč nekoga dne znani konsumski »špicel« povedal, da pride »revizor« Pelc v Marnberg, izjavil je redar, da Pelc vendar ne more priti, ker je zaprt v Mariboru. Misil je seveda Seliškarja, kojega je zamejil s Pelcem, kar ni prav nič čudno, če se pomislí, da so lansko jesen prihajali v Marnberg opetovanje razni revizorji. Pomota je bila torej očividna. Toda Pelc je redarja tožil. Pri prvi obravnavi, ki je bila preložena, zastopal je Pelca odvetnik iz Maribora, k drugi obravnavi pa ni bilo ne Pelca, ne njegovega zastopnika, vsled česar je bilo postopanje ustavljen. Sicer pa bi bil redar itak oproščen, ker je bil v dobrni veri, da je njegova trditev resnična; glede osebe pa je bil v zmoti, kar ga opravičuje. Tudi ni hotel nikomur nič očitati in nikoga žaliti. To je menda Pelc uvidel in si misil, da je lepše, če se pusti kontumacirati. Sedaj pa mora plačati troške zagovornika in seveda tudi svojega zastopnika. Kakih 100 K bo komaj zadostovalo! Si je pač hotel nekoliko »mošnjo olajšati« in se malce blamirati. Marnberški konsumarji, s kojimi je Pelc v tesni zvezi, s pa za eno blamažo bogatejši. Naj jim tekne!

— Ricmanje. V »Edinosti« čitamo: Na uvodni članek priobčen v ljubljanskem dnevniku »Slovencu« dne 21. t. m. štev. 65 pod naslovom: »Ricmanje v pravi luč«, odgovarjava podpisana sledeče: 1. Gosp. dr. Požar je bil premeščen zato iz Ricmanj, ker je imel jurisdikcijo grško-katoliškega križevskega škofa in ker je opravljal sv. mašo v staroslovenskem jeziku. 2. Ni res, da plačuje vsaka hiša v Ricmanjih po dva vinarja na dan in da se s tem dr. Požar hrani; res pa je, da bi Ricmanci dali še več, nego dva vinarja, ko bi hotel on vpredjeti, kar pa ne bi bilo sramotno. Saj morajo tudi drugi duhovniki radi slabih plač prejemati darove in papežu samemu dajejo verniki obilnih darov. 3. »Slovenčev dopisnik se jezi radi tega, ker Ricmanci spoštujajo gospoda dra Požara in zato jih skuša smeti. Mi ne smatramo vredno, da bi na te njegove nedostojne žale odgovarjali. 8 tem je pač dokazal, kako »neprišansko« je njegovo poročilo. 4. »Slovenčev dopisnik se tudi jezi, ker Ricmanci nečejo občevati z gospodom Krančičem. Mi omenjamamo na to, da bi bili v vsakem drugem kraju drugače postopali z gospodom Krančičem po onih dogodkih, ki so se v Ricmanjih vršili povodom njegovega prihoda. Trumeorožnik. pečatenje cerkvenih vrat, nasilno vdiranje v kaplanijsko hišo, prisiljeno ekskortiranje vaškega župana po orožnikih, nasajena bodala vsprščo golih rok Ricmanjcev: to so dogodki, ki jih ne pozabimo nikdar. 5. Sodno je dokazano, da se oni ženski, ki je šla k latinski maši v Ricmanje, nič zgodilo in da je bila vsa ovadba lažnjiva, kakor je tudi lažnjivo poročilo »Slovenčeva«. 6. Dogodki, ki so se vršili dne 17. februarja t. l. v ricmanjski šoli, so bili taki, da je sam gosp. Krančič pred sodiščem izjavil, da ni bilo nič nezakonitega. 7. V Ricmanjih ni nobenega 18letnega otroka, da ni bil še pri spovedi, izvzemši neko 14letno slavoumo deklico, ki sploh ne more biti pripuščena k spovedi. 8. Pozivljamo »Slovencu«, naj nam navede imenone ženske iz Boršča, ki je bila v Ricmanjih napadena s kamnenjem! 9. Neresnično je, da so se izruvali

kolci pri trkah nekemu Ricmancu, ker je šel na latinsko mašo. 10. Tudi je neresnično, da bi bil kdo od Ricmanjev šel s klobukom na glavi v cerkev. In mi zahtevamo od gospoda Krančiča, naj svedoči o tem! 11. V Ricmanjih ni nikakega terorizma, ampak ogorčeno je ljudstvo zbog postopanja cerkvenih in državnih oblastej. Ko bi bil terorizem, zlomile bi ga — čete orožnikov. 12. Ni res, da je kak Ricmanje prerezel vrv zvonov, ker ključe zvonikov hrani gosp. Krančič, a se drugače v zvonik ne more; a res je, da se je vrv malega zvonika sama odtrgala. 13. Dopisanik se toži, da je g. Krančič našel cerkev zablateno, brez paramentov in brez vsakega cerkvenega premoženja. Temu nasproti zovemo za svedoke vse one, ki so bili kdaj v naši cerkvi, da zasvedočijo, v kako lepem redu, kako snažna in odičena je bila vselej cerkev pod kaplanom drom. Požarjem! On je mnogo nabavil za cerkev. Pred njegovim prihodom še celo križev in svečnikov ni bilo po stranskih oltarjih, a cerkveno premoženje — okolo 40.000 kron — se nahaja v rokah dolinskega župnika, ki ni za ricmanjsko cerkev kupil niti liter olja. 14. Ni res, da so Ricmanci grozili, da bo dne 29. decembra 1902, ko je namreč prišla znana komisija v Ricmanje, tekla kri; res pa je, da so se Ricmanci vedli vedno mirno in uzorno vzlic vsemu velikanskemu aparatu oborožene sile in da ta sila ni nikdar imela povoda za postopanje proti njim. Na druga zasramovanja ne odgovarjam. Nastopanje Ricmanjev je pošteno, odkrito in odločno! In taki ostanejo tudi! Mi znamo, zakaj je prišel gosp. Krančič v Ricmanje in znamo, kakšna navodila in ukaze ima; zato je naš boj proti njemu pasiven. — Ricmanje, dne 26. marca 1903. — Ivan Berdon, sremski župan. Peter Žefran, občinski sestovalec.

— Repertoire slovenskega gledališča. Jutri, v torek, dne 31. t. m. je zadnja predstava v sezoni ter se uprizori tretjič in zadnjič V. Parme »Ama conke«. Domače glasbeno delo je našlo najugodnejše kritike in priznanje gledališke publice. Jutri se poslovi obenem operno osobje in nastopijo zadnjič go spa primadona Svobodova-Hanusova, gdž. Prochazkova, gdž. Glivarčeva in g. režiser Aschenbrenner, ki so sodelovali pri opernih predstavah v prvi vrsti in z vso unemo. Jutri se tudi zaključi gledališka sezona 1902/3. Nadejati se je, da se zbere k tej poslednji predstavi v sezoni vse naše gledališče ljubeče občinstvo.

— Slovensko gledališče. V soboto je nastopila drugič v veseligrigri »Vroča krič« kot gost gospa Irma Polakova. Predstavljala je Jelico in nam pokazala vso temperamentnost in eleganco svoje igre, kakor smo jo nekdaj občudovali. V ulogi vročekrvene, burne Jelice je z naravnim igranjem zopet pridobila občinstvo popolnoma za-se in jo navdušila za svojo umetnost. Cele salve živahnih ovacijs so grmeli po gledališču in prejela je velik prekrasen šopek v moderni vezni tri bouquette in ogromen lovorjev venec. Gospo Irma Polakovo pozdravlja naše občinstvo vselej s srčnim veseljem, in priznanje ji pri nas ne izostane nikdar. — V ostalem je bila igra vprizorjena precej boljše kot prvič, čeprav še ni bilo vse v redu. Tupatam bi bil na mestu živahnejši tempo, zlasti naš zbor se vede včasih nepričakovano neokretno in mrtvo. Razmeroma pa se mora reči, da se letos vprizarjajo na našem odru razne veseloigre z večjo dovršenostjo, kakor pa razne moderne ali klasične drame. Vselej je opaziti rutiniranost igralcev, ki se počutijo prav domaći v okviru glum in burk. Igralci so bili takrat v splošnem nekaj boljši kot zadnjič, a pojedinci — gospod Hašler! — so se obdržali na prejšnji nižini. Jako pohvalno pa sta igrala g. Lier in g. Verovsek; prav dobra je bila tudi gospa Danilova. Y.

— »O položaju žene v različnih oblikah družine«. Gospod prof. R. Perušek je podal včeraj s svojim predavanjem jako zanimiv del kulturne zgodovine človeštva; očratal je jasno postanek in razvoj družbene organizacije, družine, katere središče in ustanoviteljica je bila žena. Skrb za življenje je zbljžala spočetka moža in ženo, a to le mimogrede, dočim je bilo razmerje matera do otroka že od nekdaj stalno. Ta skrb za življenje je napravila človeka iznajdljivega, začel je razmišljati, bistrl se mu je um, in tako je nastala gmotna, socialna in duševna kultura. Žena je imela skrbeti za hrano, ona je bržas iznajdeljica poljedelstva, mož pa je postal lovec; odlikuje se z večjo živilostjo in odločnostjo, a ni imel iste pridnosti in vztrajnosti. — Ogenj je prvi povod stalnejših naselbin. Žene so bile čuvanje ognja in so zato ustanoviteljice domačega ognjišča: družine, ona je bila središče stremljenja do stalnosti. Seveda je temeljilo izpočetka vse družbinsko življenje na gospodarski in ne na materinski ali očetovski pravici. Ne-kako družbeno organizacijo je opaziti tudi že v davnih časih. A mož je igral tu manjšo ulogo. Za časa materinskega prava je odločala žena in njeni sorodniki, dočim je bil mož skoraj tuje. Ko se je uvedlo očetovsko pravo, se je s tem začela počasi odstraniti mnogočesto in mnogočenstvo. Predavanje je bilo tako zanimivo in temeljito, se stavljeno ter je žel zato g. profesor topo priznanje.

— Redni občni zbor, zvezne slovenskih kolesarjev se vrši v ponedelek dne 6. aprila t. l. v prostorih gostilne »pri zlati ribi« v Špitalskih ulicah zvečer ob 8 uri; ker pridejo važne točke na dnevni red, se člane prosi k mnogobrojni udeležbi.

Odbor.

— Šišenski »Sokol« napravil je včeraj popolnude prešilet čez Št. Vid k Miklavu v Dolnice in čez Koseze domov. Med korakanjem so se izvajale redovne vaje v četni, in pohodne premene, obrati in zavoji ter premene dvoreda in dvostopa in četverostop. Izleta se je udeležilo 18 članov v civilni obleki.

— Požar. Iz Radeč pri Zidanem mostu se nam poroča, da je včeraj ponodi pogorel mlin župana Brunšmidia in poleg stoječi hlev gospa Moserjeve. Škoda se ceni na 25.000 krov. Ogenj je nastal menda zato, ker so se vneli preslabo namazani valarji. Ker je isti mlin pred štirimi leti pogorel vsed enakega vzroka, bi bila pač potrebna večja previdnost. To je bil pri nas letos že tretji požar, najprej je pogorel hlev G. Počačnika, pustni ponedeljek imeli smo velik gozdni požar nad Potočinom in danes ponoči Brunšmidov mlin.

— Izpred sodišča. Kazenske obravnave pri takojšnjem dejel-nem sodišču: 1.) Anton Krek, kolarSKI pomočnik, je 16. svečana na Vovčem v prepisu sprožil revolver proti Antonu Kulaku in Janezu Tavčaru, ker sta ga tva dva zaradi razgrajanja nekaj osuvala; krogla je lelahko na trebuhi poškodovala Janeza Tavčara. Obdolženo se opravičuje s silobranom, obsojen je bil na 8 dni zapora. 2.) Na 5 tednov zapora je bil obsojen Franc Kural, posestnik v Kranju, ker je Francet na Lakerju grozil, ko je ta prišel v obdolženje hišo, kjer stanuje vinski trgovec Zohil, da bi temu neko omaro popravil, z besedami: »Golnar (to je Lakner) mora vun in mora precej crkniti, če ne bo kamenja zadost, grem paš e po kembelj«; zagovarja se, da je bil pijan. 3.) Zakonska Jakob in Marija Šubic v življanju Andreja Šubica so si kar med seboj na škodo dedičev razdelili zapuščino v Šubicevi hiši stanovanju in tam umrela Valentina Pivka, obstoječe iz gotovine 49 K 70 v, tri križavce v vrednosti 3 K 30 v, hranilino knjižico z vlogo 223 K 14 v in še razne druge reči, katere so se pri hišni preiskavi našle. Vsi trije so bili krimi spoznani in obsojeni. Jakob Šubic na 3 mesece težke ječe, Marija Šubic na 6 tednov težke ječe, Andrej Šubic pa na 4 tedne ječe. 4.) Anton Porenta, posestnik sin, v Pevnem je v Stariloki dne 14. svečana v pretepu petkrat z nožem sunil Jožeta Potočnika in ga dvakrat zadel, ubodlaj, katerega je ukvarjenec med 5. in 6. rebrom zadobil, je bila težka, druga na čelu pa lahka poškoda. Obsojen je bil na 7 mesecev težke ječe.

— Mladi »ropan«. Ko je v soboto popolnude posestnikov sin Alojzij Hočevar, 11 let star deček v šolo, prišel je na Kodeljevem za njim 15letni postopač Rudolf Zajc in ga vprašal, če ima kaj denarja. Ko mu je Alojzij Hočevar to potrdil, ga je Zajc prikel in mu s silo vzel iz žepa 44 vinjarjev, katere je imel pri sebi, vrh tega pa ga še z nogo osunal. Zajc je nato zbežal proti mestu. Al-

Hočevar in njegov brat Jakob Hočevar, ki je bil potem prišel za bratom, sta tekla za Zajcem in na Zaloški cesti sta naprosila nekega uslužbenca električne železnice, da je Zajca prikel in mu vzel denar, nakar je prišel tudi policijski stražnik in Zajca aretoval. Zajc je priznal, da je Hočevarju denar zato vzel, da bi si dal raztrgane črevje popraviti.

— Sekira in nož. Janez Kosec, 44 let star, delavec, Repnje št. 28, občina Vodice in Janez Jerman, 18 let star, hlapec v Dobrušah, sta se dne 25. t. m. v gostilni, kjer sta skupaj pila, nekaj sporekla. Pozneje, ko je Kosec doma rezal slamo, je prišel Jerman tukaj in ga napadel z nožem Sunil ga je med rebra, v levo roko nad komolcem in v levo stran glave; Kosec pa je udaril Jermana s sekirovko in ga tudi težko poškodoval. Kosce se pripeljali v deželno bolnico.

Zaradi koščka mesa.

Karel Hribar, tovarniški delavec, stanovanj v Zadobrovi, se je včeraj popolnude pri kosišu sprl s svojim očetom Jakobom Hribarem, ker je ta dal dveva drugima sinovoma večje koščke mesa, kakor njemu. Končno sta se z očetom spoprijela in je sin odčeta pretepel in ugriznil v palec na desni roki.

— Konji splašili so se danes zjutraj na Ambroževem trgu Verhovčevemu hlapec Mat. Spengelin in dirjali z vozom za smeti po Poljanski cesti, dokler jih niso ljudje ustavili. Ustrašili so se električnega voza. Ne-sreča se ni nobena pripetila.

— V Ameriko se je odpeljalo danes ponoči z južnega kolodvora 38 izselencev.

— Majnovejše novice. Novi strojni top so iznašli v Severni Ameriki. Top tehta 450 funtov ter izmeđe zaredoma 25 težkih krogelj. V minuti je mogeo 800krat streliti.

— Obsojena špiristinstva. Po včednevi obravnavi je bila obsojena v Berolinu neka Ana Rothe, ki je s špirizmom sešljala že več let, v 18 mesečno ječo. — Pasionista drama »Kristus« komponista barona Prochasko se bo z dovoljenjem praskega ordinariata igrala na ondotnem nemškem gledališču. — Plin je zadušil v tovarni v Trieru šest delavcev. — Vohundr. Osolinski je bil v zvezi z ruskim poslaništvom na Dunaju. — Čez sto let celo žensko truplo so izkopal neznanici na opuščenem pokopališču v Spandavi ter ga zanesli v kapelo. Truplo je bilo bržas balzamirano, a klerikalci bodo proglašili zadovo najbrža za čudež. — Dva v velika požara ob istem času so imeli v Lucemburški vasi in v Lackenbachu pri Požunu. V prvi vasi je zgorelo 96 poslopov, ena žena in mnogo živine, v drugi vasi pa 42 hiš. — Poštovska okradla v Hovo Alečzka na Ogrskem neki kmet in poštni služba. — Boj med župnikom in mežnarjem so imeli v neki vasi pri Neapoliju. Kmetje so se zavezli deloma za župnika, deloma za mežnarja. Priti je moralno orožništvo, ki je streljalo ter ubilo enega kmeta, dve ženski pa ranilo. — Hlapca je ustrelil oskrbnik Moses v Ersek-Lelu na Ogrskem, ker mu je pri delu nekaj ugovarjal.

Telefonska in brzovarna poročila.

Dunaj 30. marca. Čuje se, da je upravno sodišče odbilo tožbo kranjskih klerikalcev za stran volitev v trgovsko in obrtno zbornico. Klerikalci so se torek blamirali.

Dunaj 30. marca. Hišnik Kopocky je ustrelil svojo ženo, ker je imela ljubavno razmerje z nekim konservativistom.

Praga 30. marca. Shod mladočenskih zaupnikov bo 26. aprila.

Zadar 30. marca. V Sinju so zasledili poneverjenje v znesku 200 tisoč kron.

Zagreb 30. marca. Minolačno je bila mirna. Pred vsečilčem je bil shod. Dr. Jos. Frank ni mogel pregovoriti dijakov, da bi mirovali. Stj. Radića je policija aretirala z govorniškega odra. Zborovalci so vpili: Dajte nam pušk, potem bomo govorili dalje. V mestu so se zgodile razne demonstracije. Na trgu Khuen-Hedervary so demonstrirane vse ulične in hišne table prelepili z listki »Starčevičev trg«. Pozvali so vse trgovce, da odstranijo nemške napise. To se je zgodilo. Pri nekem dvornem založniku so sneli cesarskega orla, ker je imel nem-

ški napis, hotelirja »Pri avstrijskem cesarju« pa pozvali, naj imenuje svoj hotel »Pri hrvatskem kralju.« Krščanski socialec Sirovatka je bil aretiran.

Budimpešta 30. maja. Včerajšnji ljudski shod socialnih demokratov je napovedal najljutješi boj klerikalcem. Udeležilo se ga je 40.000 oseb.

Carigrad 30. marca. V raznih krajih Macedonije je prišlo zopet do bojev med ustaši in turškimi vojaki in orožniki Ustaške čete se množe.

Novi York 30. marca. V republiki Nikaragua je nastala revolucija. Položaj je tako resen, ker podpira ustaše sosedna država.

Gospodarstvo.

— Dunajska borba v mirom tednu. Tako intenzivno stanje brez prometa in brez kupljenja, kakor je zavladalo ta teden na dunajskih borzah, je bilo dosedaj zelo redko opažati.

Darila.

Upravnistvo našega lista so poslali:
Za esirotele otrede udrove Koprivo
Gosp. Josip Maček v Ljubljani št. K. — Gosp.
R. Dolinar v Škofjolski 2 K. — Skupaj 7 K.
— Srčna hvala!

Gosp. **Julijs Schaumann-u,**
lekarnaru v Štokeravi.

Prosim, da mi blagovolite poslati še
dve skatljici želodne soli, kakoršno sem
že imel in s katere uspehom sem prav za-
dovoljen. S spoštovanjem

Jožef Pavlovič.

Sanskimost (Bosna), dne 16. septemba 1899.

Pristno se dobiva pri Izdelovalcu
Julijs Schaumann-u, deželskem
stanovskem lekarnaru v Stoke-
ravi, dalje v vseh tu in inozemskih lekar-
nac. Cena skatljice K 150. Razpošilja se s
pošto vsak dan, a ne manj kot 2 skatljici.

Umrl so v Ljubljani:

Dne 23. marca: Ignacij Božič, kajžar-
jev sin, 7 mesecev, Strelške ulice št. 15,
jetka.

Dne 24. marca: Anton Prunk, pod-
uradnikov sin, 7 let, Resjeva cesta št. 25,
Periton.

Dne 25. marca: Marija Hrib, delavka,
42 let, Radeckega cesta št. 11, Amentia.

Dne 26. marca: Ana Saje, gostija, 72
let, Karlovska cesta št. 8, Odemra pulm.

Dne 27. marca: Josip Rešek, čevljars-
jev sin, 19 dni, Velike čevljarske ulice 10,
božjast. — Ivan Karmel, krojačev sin, 8
mesecev, Karolinska zemlja št. 13, Bron-
chitis capill.

V deželnih bolnicah:
Dne 21. marca: Ivan Bistan, tesar,
43 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 306-2. Srednji sračni tlak 736-0 mm.

Marc	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo
28.	9. zv.	740 4	10-8	sl. jzahod	oblačno
29.	7. zj.	739-7	7-8	sl. svzahod	oblačno
2. pop.		738-7	18-2	sl. sever	sk. oblač.
	9. zv.	740 3	10-4	sl. sever	jasno
30.	7. zj.	742 1	4-6	sl. svzahod	del. oblač.
2. pop.		738-8	16-7	sr. jug	del. oblač.

Srednja temperatura sobote in nedelje
12.3° in 12.1°, normale: 6.0° in 6.2°. —
Mokrina v 48 urah: 0.0 mm in 0.0 mm.

Tužnim srcem javljamo vsem
sorodnikom, prijateljem in znan-
cem prežalostno vest, da je naš
predobri, iskreno ljubljeni soprog,
oce, starci, tata, brat itd., gospod

Primož Lampret

hišni posestnik

danes ob 1/4 6. uro zjutraj po dolgi,
a mučni bolezni, previden s sv. za-
kramenti, v 24. letu svoje starosti
mirno v Gospodu zaspal.

Truplo predragega ranjega se
bode v torek, dne 31. marca ob
1/4 uri popoldne blagoslovilo pred
hišo žalosti v Rebri št. 5 in se
potem prenešlo na pokopališče k
sv. Krištofu.

Sv. maša zadužnica se bode
brala v mestni župni cerkvi sv.
Jakoba.

Pokojnika priporočamo v blag-
spomin in pobožno molitev.

Ljubljana-Kranj, 30. marca 1903.

(888) Žalujoča rodbina.

Konverzija rent.

Od 30. marca nadalje
prevzema 4.2 odstotne
rentne titres v svrhu ko-
lekovanja in sicer popol-
noma brezplačno (889-1)

Menjalnica

J.C. Mayer
Ljubljana.

Pravým pokladem
pro všecky, kdo pohtouzením v mládí onemoc-
něl, jest výtečné dílo:
Da Retau-a Sebeochrana.
Český vydání po 80,- vydání v německém. S 27
následky této nepravosti trpi, na tisice lidí
všecky dílu tomu své uzdravení. Lze je dostat u
F. Bierley, Leipzig, Neumarkt No. 21, jakž
i v každém knihkupectví.

(2788-15)

Preklic!

Obžalujeva, da sva dne 15. marca
1903 govorila zoper bivši odbor gasil-
društva na Viđu, da je zaradi tega
odstopil, ker je nepošteno delal, to
pa ni res; midva ne veva nič slabe-
ga od njega. (884)

Franc Zupan, Ferdinand Šturm
na Glincah.

Nekaj
rabljenih mebljev
in pohištva
je na prodaj
v Šelenburgovih ulicah št. 5
II. nadstropje. (887)

Popolno

špecerijsko opravo

dobro ohranjeno, proda vsele opu-
stitve trgovine (888-1)

Rudolf Podkrajšek
v Sp. Šiki, Kolodvorske ulice 159.

Poskusite
J. Klauerjev, Triglav'
pristni rastlinski likér.

Oživljaj želodec.
Budi tek in prebavo.
Daje dobro spanje.

Edino pristen od založnika:

Edmund Kavčič
v Ljubljani. (11-71)

Za:

Eno krono

Dve kroni

Tri krone

Štiri krone

Pet kron

Šest kron

Osem kron

Deset kron

Dvanajst kron

Petnajst kron

Dvajset kron

Trideset kron

Vse garderobe za dame, dekleta in otroke do naj-
nejsih vrst so vedno v zalogi. Pri naročilih po meri
se cene ne zvišajo.

Strogo stalne cene.

Konfekcijska trgovina (872-1)

Sigmund Stránský

Praga, Hibernerjeva ulica št. 1003-II.

Izbrane pošiljatve tudi na deželo.

Ceniki in vzoreci se ne razpečiljajo.

Pri naročilih se sklicujte na ta časopis.

Od e. kr. finančnega
ministrstva imeno-
vano priglaševališče
za konverzijo 4.2 %
obveznic skupnega
državnega dolga

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA
LJUBLJANA
Špitalske ulice št. 2.

— Dobiva se v vseh knjigotržnicah —

MALI VITEZ

Pan Volodijevski

Zgodovini romana, s E. Štrukljevic

Po poljskem izvirniku posloven Podravski

Roman izide, bogato ilustriran, v 20

do 25 sešteh po 40 h. Vsakih

* * 14 dni se izdaja en seštek * *

Založna knjigarna

Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani

Spretne, solidne

potovalne uradnike

(akvizitirje)

za vse zavarovalne stroke **vstrejme**
proti visoki proviziji, sčasoma tudi
z stalno plačo, tukajšnjem glavnem zastop-
nemu, na Kranjskem že dolgo poslujejo tu-
zemskie zavarovalnice.

Lastnoromo pisane ponudbe naj se po-
šiljajo pod: „Akvizitir 25“ upravnemu
„Slov. Narodu.“ (608-14)

Ces. kr. avstrijske

državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Bežaku.

Izved iz voznega reda.

veljaven od dne 1. oktobra 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osobni vlak
v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee,
Solnograd, čez Klein-Reiffing v Steyr, v Linc na Dunaj v Amstetten. — Ob 7. uri 5 m
zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez
Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne
osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genève, Pariz,
čez Klein-Reiffing v Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Heb, Franzové vare,
Karlove vare, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osobni vlak
v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I. in
II. razreda.) — Praga v Novo mesto in v Kočevje. Osobni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v
Novemesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m populudne istotak, ob 7. uri 8 m
zjutraj osobni vlak z Dunaj čez Amstetten, Monakovo, Ljubno, Celovec, Pontabla, čez Selzthal
v Solnograd, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Pontabla, čez Selzthal v Inomost, Solnograda. —
Praga iz Novega mesta in Kočevja. Osobni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta
in Kočevja, ob 2. uri 32 m populudne in ob 6. uri 50 m nvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mesani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m populudne in ob 6. uri 10 m nvečer. — Odhod v Ljubljane drž. kol. iz Kamnika. Mesani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopolu-
dne in ob 6. uri 10 m nvečer. (1)

Važno za všeke hišo!
Največja izbira
velikonočnih gnjati (šunke)

kakor tudi vse vrste suhega mesa najboljše kakovosti priporoča
po najnižji ceni tvrdka (888-1)

J. Bergmann

prodajalna: Prešernove ulice št. 5,
tovarna: Spodnja Šiška š. 150.

A 32/3/7.

Oklic.

Od c. kr. okrajne sodnije v Višnjigori daje se na znanje, da se bodo

dne 1. aprila 1903

dopoldne ob 9. uri potom javne dražbe prodali mnogovrstni poljski pri-
delki, kakor žito, krompir i. t. d., ter še druga premičnina in da se bodo
dalje dala v najem

hiša štev. 36 v Št. Vidu

z gospodarskimi poslopji, vrtom in usnjarijo ter vsi
za usnjarsko obrt potrebni stroji in drugo orodje.

Pogoji se bodo pred dražbo naznani.

C. kr. okrajno sodišče Višnjagora

dne 28. marca 1903.

1 gld.

nad 1000 klobukov za gospode najmodernejšega kroja
v vseh barvah, kakor tudi klobuki za dečke po 50 kr.
so ravnomor dospeli.

Ravnotako največja izbera najnovejših oblek za
gospode in dečke, kakor tudi najn